

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **L. D.**, narozen X,
 t. č. ve věznici X,

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**,
 sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu v řízení o odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí žalobce ke studiu na Středním odborném učilišti, Na Veselí 51, Praha 4

takto:

Žaloba se postupuje k vyřízení Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Podáním ze dne 2. 1. 2024, doručeným Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „*soud*“) dne 4. 1. 2024, žalobce požádal o ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Žalobce poukázal na to, že rozhodnutím ze dne 15. 8. 2023, č. j. VS-41260/ČJ-2023-8021SK, rozhodl učitel – vedoucí Školského vzdělávacího střediska Pardubice, jakožto odloučeného pracoviště Středního odborného učiliště, Na Veselí, Praha 4 (dále jen „*Střední odborné učiliště*“), že žalobce nebyl přijat ke studiu na Středním odborném učilišti. Ačkoli žalobce splnil podmínky přijímacího řízení, nebyl přijat ke studiu pro velký počet uchazečů. Zároveň byl žalobce poučen, že může proti tomuto rozhodnutí podat odvolání, a to do 3 pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí k řediteli Středního odborného učiliště. Žalobce dále uvedl, že předmětné rozhodnutí o nepřijetí ke studiu mu bylo doručeno dne 6. 9. 2023 a že dne 8. 9. 2023 podal proti tomuto rozhodnutí včasné odvolání, o kterém nebylo do dne sepsání žaloby (tj. 2. 1. 2024) rozhodnuto. S ohledem na výše uvedené se žalobce obrátil na soud, aby ve věci jednal.
2. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*s. ř. s.*“).
3. Předně je třeba uvést, že soud předmětné podání podle obsahu vyhodnotil jako žalobu na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 s. ř. s. spočívající v nevydání rozhodnutí o odvolání žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí o nepřijetí žalobce ke studiu na Středním odborném učilišti. Byť se zjevně nejedná o žalobu bezvadnou, je z ní zřejmé, že se žalobce domáhá soudní ochrany proti tvrzené nečinnosti spočívající v nevydání rozhodnutí o jím podaném odvolání.
4. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. *ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

5. Jednou z podmínek řízení, kterou soud zkoumá na počátku řízení, je jeho místní příslušnost.
6. Podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*
7. Podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. *platí, že není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.*
8. Pro posouzení místní příslušnosti tedy bylo určující, jaký správní orgán je v případě žalobcovy nečinnostní žaloby žalovaným.
9. Podle § 79 odst. 2 s. ř. s. *žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.*
10. Ačkoliv žalobce v podané žalobě přímo neoznačil žalovaného, tak podle názoru soudu lze žalovaného určit na základě žalobních tvrzení a doložených příloh k žalobě, aniž by za tímto účelem bylo nutné žalobce vyzývat k upřesnění žaloby. Navíc určení žalovaného je s ohledem na specifickou povahu Středního odborného učiliště poněkud komplikované, když vyžaduje detailní analýzu relevantní právní úpravy (viz níže). Soud zastává názor, že po žalobci ani nelze spravedlivě požadovat, aby žalovaného v předmětném případě určil.
11. Pro určení žalovaného bylo dle názoru soudu dostačující to, že z žalobních tvrzení jednoznačně vyplývá, že žalobce spatřuje nečinnost v tvrzeném nevydání rozhodnutí o jeho odvolání proti předmětnému rozhodnutí o nepřijetí ke studiu, tudíž žalovaným podle žalobních tvrzení musí být správní orgán, který je příslušný o předmětném odvolání vydat rozhodnutí.
12. Soud na tomto místě považuje za vhodné poukázat na následující právní větu z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015 – 20: *„V odvolacím řízení (§ 81 a násl. správního řádu z roku 2004) je za průběh řízení bez průtahů (čítaje v to i řádné předání správního spisu orgánem I. stupně orgánu odvolacímu) procesně „odpovědný“ odvolací správní orgán. Ochrany svého subjektivního práva na to, aby odvolací řízení bylo prosto průtahů, se proto může účastník řízení domáhat (po bezvýsledném vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti podle správního řádu z roku 2004) žalobou na ochranu před nečinností odvolacího správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.).“*
13. Střední odborné učiliště je zaregistrováno v rejstříku škol a školských zařízení jako střední škola. Jeho zřizovatelem je Ministerstvo spravedlnosti. Střední odborné učiliště bylo zřízeno nařízením ministra spravedlnosti č. 1/2007, jako škola pro osoby ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a to s odkazem na § 172 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“). Střední odborné učiliště je organizační jednotkou Vězeňské služby České republiky (srov. § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky, ve znění pozdějších předpisů) a v jeho čele je ředitel, kterého do funkce jmenuje a z funkce odvolává generální ředitel Vězeňské služby České republiky.
14. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2019, č. j. 8 As 365/2018-21, bod [12] kasační soud ve vztahu k rozdělení pravomocí v rámci Vězeňské služby České republiky připomenul svou dřívější judikaturu, podle které: *„Organizační složka správního*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

orgánu může být správním orgánem rozhodujícím v prvním stupni pouze tehdy, pokud ji právní předpis svěří určité samostatné rozhodovací pravomoci (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2008, čj. 3 Ans 8/2008-84).“.

15. Podle názoru soudu se v projednávané věci jedná o případ, kdy zvláštní právní předpis svěřil Střednímu odbornému učilišti, jakožto organizační jednotce Vězeňské služby České republiky, samostatné rozhodovací pravomoci v otázkách přijetí ke studiu. Tímto zvláštním předpisem je školský zákon.
16. Podle § 59 odst. 1 školského zákona *o přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole rozhoduje ředitel této školy.*
17. Podle § 165 odst. 2 písm. f) školského zákona *ředitel školy a školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v případě přijetí ke vzdělávání ve střední škole podle § 59 a následujících, vyšší odborné škole podle § 93 a následujících a v konzervatoři podle § 88.*
18. Podle § 183 odst. 4 školského zákona *krajský úřad plní úkoly nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení, při rozhodování podle § 165 odst. 2.*
19. Podle § 172 odst. 5 školského zákona mimo jiné platí, *že pro školy a školská zařízení zřízená Ministerstvem spravedlnosti vykonává pravomoci krajského úřadu podle tohoto zákona toto zřizující ministerstvo* (žádná z tam uvedených výjimek se v předmětném případě neuplatní – pozn. soudu).
20. Na základě výše uvedené právní úpravy a judikatury Nejvyššího správního soudu soud dospěl k závěru, že Střední odborné učiliště, v jehož čele stojí ředitel, vystupuje v posuzovaném případě jako správní orgán, jehož nadřízeným orgánem je Ministerstvo spravedlnosti sídlící v Praze. Proto soud považuje Ministerstvo spravedlnosti za odvolací orgán, který by měl rozhodovat o žalobcově odvolání proti rozhodnutí Středního odborného učiliště o nepřijetí žalobce ke studiu, a tudíž jej považoval za žalovaného.
21. V návaznosti na výše uvedené soud uzavírá, že tento není místně příslušným k projednání předmětné žaloby. Místně příslušným k jejímu projednání je Městský soud v Praze, neboť v jeho obvodu má podle § 79 odst. 2 s. ř. s. sídlo správní orgán, který má podle žalobního tvrzení vydat rozhodnutí. Soud proto podle § 7 odst. 6 s. ř. s. postoupil žalobu tímto usnesením Městskému soudu v Praze jako soudu příslušnému k jejímu vyřízení.
22. Soud pro úplnost uvádí, že i pokud by převážil jiný názor na to, kdo má být příslušným správním orgánem k vydání žalobcem požadovaného rozhodnutí o odvolání, než který byl soudem předestřen výše, tak i jiné v úvahu připadající orgány a subjekty (tj. zejména Vězeňská služba České republiky, případně Střední odborné učiliště) mají sídlo v Praze. Tudíž by se na určení místní příslušnosti nic nezměnilo, neboť stále by byl k projednání předmětné žaloby místně příslušný Městský soud v Praze, nikoli Krajský soud v Plzni.
23. Soud závěrem podotýká, že přistoupil k postoupení věci místně příslušnému soudu bezodkladně a aniž by v dané věci činil jiné procesní kroky (zejména zkoumal podmínky přípustnosti žaloby, resp. vyzýval žalobce k doplnění žalobních tvrzení či odstranění vad žaloby), a to v souladu s právním názorem vysloveným v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018 – 75, podle kterého *„je velmi žádoucí, aby místní příslušnost soud zkoumal vždy co nejdříve po zahájení řízení. Nejsou-li soudu již z žaloby známy okolnosti, které jsou rozhodné pro určení místní příslušnosti, je soud povinen v co nejkratší době od zahájení řízení tyto okolnosti vhodným procesním postupem zjistit, a ověřit tak, zda je jeho místní příslušnost ve věci dána. Stále platí stará nepsaná soudcovská zásada, že soudce si má ujasnit na počátku po obdržení žaloby, zda je jeho úkolem*

věc projednat a rozhodnout a zda mu v tom nic nebrání. Pokud takové překážky zjistí, má učinit vše, aby se věc dostala bez zbytečného odkladu na stůl toho, komu patří. Není-li tomu tak, má soustředěně postupovat tak, aby bez zbytečných průtahů věc projednal a rozhodl“.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 16. ledna 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu